

*Către: Domnul Vladimir Bolea,  
Viceprim-ministru, ministru al Agriculturii și Industriei Alimentare*

**Nr. 15-24/SD din 09 februarie 2024**

*Ref: Necesitatea includerii sectorului zootehniei în apelul pentru Programul de Granturi AGGRI*

*Stimate Vladimir Bolea,*

Asociația Businessului European (EBA Moldova) Vă adresează cele mai înalte considerațiuni și exprimă deschiderea și disponibilitatea comunității de afaceri în a oferi suportul și expertiza necesară pentru facilitarea eforturilor instituțiilor statului de asigurare și realizare a unor politici eficiente de reglementare a activității antreprenoriale în Moldova, în mod deosebit în contextul situației actuale. Astfel, am dori să atragem atenția asupra necesității includerii sectorului zootehniei în Programul de Granturi AGGRI, acordat pentru sectorul agricol în Republica Moldova.

I. Scopul principal declarat al Proiectului AGGRI este consolidarea sectorului agricol din Republica Moldova, prin îmbunătățirea continuă a sistemului de management al siguranței alimentelor, revitalizarea sectorului zootehnic și reabilitarea sistemelor de irigare.

Cu toate acestea, din întreg sectorul zootehnic din Republica Moldova, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a optat doar pentru acordarea suportului sectorului creșterii de vite.

Nu este argumentată excluderea, fie acordarea unei priorități reduse sectorului avicol.

Atragem atenția că sectorul avicol reprezintă unul dintre pilonii esențiali ai economiei Republicii Moldova, aducând contribuții semnificative la securitatea alimentară a țării și asigurând accesul la produse avicole de calitate pentru toți cetățenii și, nu în ultimul rând celor din păturile social-vulnerabile.

Înțelegem că, pe de o parte, statul are o agendă și priorități proprii, iar, pe de altă parte, urmărește să susțină anumite sectoare care, în opinia statului, ar fi cele mai afectate de impactul crizelor economice locale și/sau regionale. Nu trebuie să uităm însă că aceleași crize afectează, în egală măsură, și producătorii agricoli din alte sectoare.

Producătorii din sectorul avicol fac eforturi considerabile și costisitoare de a alinia procesele sale tehnologice la cerințele UE și urmăresc, în final, să obțină acces pe piața europeană, pentru a-și realiza carnea și produsele de carne și ouă. În acest scop, producătorii investesc mijloace financiare substanțiale în liniile de producere, tehnologii, personal, certificări etc.

În acest context, orice suport financiar, este foarte important pentru producătorii din sector, și ar acoperi o parte din cheltuielile suportate, ar permite investiții în logistica, pregătire pentru export a produselor procesate, investiții în procesare, participarea la expoziții, marketing, investiții în surse alternative de energie etc.

Aceste împrejurări dictează, din punctul nostru de vedere, adoptarea unor măsuri urgente de susținere din partea statului nu doar a producătorilor din sectorul creștere a bovinelor, ci și a celor din sectorul avicol, urmărindu-se, astfel, fortificarea acestui sector, deschiderea acestuia pentru piața europeană, neadmiterea falimentării totale sau parțiale a sectorului și nici creșterea excesivă a prețurilor, ceea ce ar afecta direct capacitatea de cumpărare a populației.

Prin incluziunea sectorului avicol în Programul de Granturi AGRI, vom putea sprijini și consolida creșterea și dezvoltarea acestuia, promovând practici durabile și inovatoare în producția de carne de

pasăre și ouă. În acest context, este crucial să subliniem că sprijinirea sectorului avicol nu doar întărește economia locală, ci contribuie și la îmbunătățirea calității vieții populației.

De asemenea, în perspectiva aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, sprijinul acordat sectorului avicol este de o importanță strategică, întrucât va facilita alinierea standardelor și practicilor din industria avicolă cu cele europene, pregătind astfel terenul pentru exportul de produse avicole de calitate pe piețele internaționale.

II. De asemenea, considerăm benefică și includerea în lista priorităților și sub-proiectele din domeniul complexelor zootehnice de creștere a porcinelor, or și acest sector se află în prezent într-un proces de aducere în corespundere a infrastructurii pentru a face față riscurilor de biosecuritate, dar și de conformare a legislației europene și necesită investiții consistente pentru atingerea nivelului regional și european de productivitate și randament.

Totodată, sunt necesare investiții strategice și în sporirea capacităților, atât ale autorităților cât și a mediului agricol, în ceea ce ține de eforturile de stopare a răspândirii bolilor transmisibile la porci (e.g. pesta porcină africană) care pe an ce trece cauzează pagube importante în bugetul național și mediul privat.

Având în vedere investițiile eligibile anunțate, considerăm că sectorul creșterii porcinelor poate beneficia în special de modernizarea exploatațiilor zootehnice, dotarea exploatațiilor cu tehnică sau utilaje de stocare și procesare a furajelor, eficientizarea energetică, achiziționarea animalelor de prăsilă cu randament sporit.

Suntem optimiști și siguri că extinderea în acest sens al ariei de investiții va contribui nu doar la modernizarea acestui sector agricol și dezvoltarea capacităților de producție și competitivitate, ci va duce la o bună absorbție a granturilor și atragerea, ca consecință, a altor fonduri, inclusiv de pre-aderare la Uniunea Europeană.

În lumina celor expuse, vă rugăm să luați în considerare includerea sectoarelor menționate în Programul de Granturi AGGRI și să acordați atenția cuvenită acestor segmente vitale ale agriculturii noastre.

Vă mulțumim anticipat pentru atenția acordată acestei solicitări și suntem disponibili să oferim orice informații suplimentare sau clarificări necesare. Convinși că inițiativa noastră va beneficia de suportul Dumneavoastră și în spiritul unei colaborări deschise, vă asigurăm de întreaga noastră considerație.

*Cu înaltă considerațiune,*

**Mariana RUFA,**  
*Director Executiv*  
*Asociația Businessului European*

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: <https://msign.gov.md>